

اینجا بنویسید

(نام و نام خانوادگی)

تاریخ: / /
شماره: / /

از اینجا تا کنید

آدرس فرستنده:

.....
.....
.....
.....
.....

آدرس گیرنده: اراک - خیابان جهاد - سازمان جهاد کشاورزی

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

برنامه روستا و سازندگی

.....
.....
.....

از اینجا تا کنید

فهرست

برنامه اول	
عوامل محیطی.....	۲
عوامل اقتصادی اجتماعی.....	۶
برنامه دوم	
عملیات احداث باغ.....	۷
حفر گودال.....	۹
برنامه سوم	
تهیه نهال.....	۱۰
کاشت نهال.....	۱۳
کشت درختان پر کننده.....	۱۵
برنامه چهارم	
هرس نهال.....	۱۶
انواع هرس فرم.....	۱۷
استفاده از درختان گرده‌زا در احداث باغ.....	۱۹
مدیریت کف باغ.....	۱۹
پوشش تنه درختان.....	۲۰
منابع.....	۲۱

عنوان نشریه: احداث باغ

✦ گرد آوری و تدوین: راشین پورمتین - کارشناس ارشد باغبانی،

مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

✦ ناشر: اداره رسانه های ترویجی مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی

✦ ویراستار: مریم فتحعلی

✦ سال انتشار: پاییز ۱۳۹۰

✦ شمارگان: ۱۵۰۰ جلد

✦ طراحی و اجرا: کانون آگهی و تبلیغات چلیپا

برنامه اول

کشت و پرورش درختان میوه یکی از شاخه های مهم کشاورزی است و از آنجا که بیشتر درختان میوه پس از کاشته شدن چند سال طول می کشد تا به بار بنشینند و علاوه بر مخارج سنگین اولیه، در طول مدتی که غیر بارورند نیز نیاز به مراقبت و توجه کافی دارند، لذا میوه کاری نیاز به سرمایه گذاری نسبتاً بلند مدت داشته و آنچه در این کار حائز اهمیت فراوان است، دقت و توجه کافی در امر احداث باغ می باشد؛ چه بسا که موفقیت یا عدم موفقیت در کار باغداری بستگی به نحوه احداث باغ دارد و اگر از ابتدای امر دقت و توجه کافی نشود شاید پس از چند سال منجر به زیان های جبران ناپذیری گردد. به همین دلیل آن دسته از باغداران که احداث باغ و مطالعات پیش از آن را به صورت اصولی انجام می دهند، ضمن بهره برداری بلند مدت از باغ بسیاری از مسائل و مشکلات سایر باغداران را نخواهند داشت.

احداث باغ شامل ۴ مرحله اصلی است:

- ۱) بررسی عوامل محیطی
- ۲) بررسی عوامل اقتصادی و اجتماعی
- ۳) گزینش نوع و رقم درخت میوه و تهیه نهال
- ۴) آماده کردن زمین و کاشت نهال

عوامل محیطی

در انتخاب محل مناسب برای کشت درختان میوه بایستی ابتدا شرایط محیطی را مد نظر قرار داد زیرا تغییر شرایط محیطی بعد از احداث باغ بسیار مشکل و گاه غیر ممکن است.

عوامل محیطی عبارتند از:

۱- دما: درختان میوه مانند سایر گیاهان برای رشد و تولید محصول نیاز به دمای مناسب و ویژه ای دارند. به علاوه درختان میوه مناطق معتدله نیاز به ساعات معینی سرما در طول زمستان دارند تا از حالت استراحت خارج شده و آغاز به رشد کنند در واقع سرمای زمستان باید به حدی باشد که نیاز سرمایی درخت را تأمین کند، اگر زمستان گرم باشد گلدهی به تأخیر افتاده و درصد تشکیل گل و میوه کم می شود. فاکتور مهم دیگر دما، دمای حداقل زمستانه و سرمای دیررس بهاره است که همین امر در بعضی از مناطق سبب خسارات شدید به محصول می گردد.

در مناطقی که سرمای دیررس بهاره دارند باید از کشت درختانی که زود گل ده هستند مثل بادام و زردآلو جلوگیری نمود.

نکته: در دامنه تپه ها جهت جلوگیری از سرمای دیررس بهاره درختان زود گل ده را در شیب شمالی و درختان دیر گل ده را در شیب جنوبی کشت کنید.

خطر سرمای دیررس بهاره در دشت ها و اراضی هموار بیشتر از مناطق کوهپایه ای و شیب ها است.

دمای مناسب در طول فصل رشد هم از عوامل مهم در انتخاب محل باغ و نوع محصول است، مثلاً مغز گردو در مناطقی که دمای تابستان خیلی بالاست یا تابش آفتاب بسیار شدید است سیاه می شود و در مناطقی که هوا در اواخر تابستان خیلی خنک شده یا بارندگی آخر فصل داشته باشد چروکیده و قهوه ای رنگ می شود.

۲- نور: درختان میوه برای رشد، باردهی مناسب و تولید محصول با کیفیت بالا نیاز به نور کافی دارند که در این مورد بایستی هنگام احداث، فواصل مناسب کشت رعایت شده و درختان به شکل صحیح هرس و تربیت شوند.

در مناطقی که میزان نور کافی نیست کیفیت میوه و رنگ آن کاهش می یابد.

۳- موقعیت محل: شامل ارتفاع از سطح دریا، دوری و نزدیکی به آب های سطحی، مقدار شیب زمین و جهت شیب می باشد.

* اثر ارتفاع از سطح دریا در ابتدا روی میزان دمای محیط و بعد شدت نور می باشد هر چه ارتفاع بیشتر شود دما کمتر می گردد.

* نزدیکی به آب های سطحی مثل دریا و دریاچه و رودخانه های بزرگ می تواند سبب تعدیل دمای هوا

شده و اثر عوامل نامساعد دمایی را تا حدودی کمتر کند.

* احداث باغ در اراضی شیبدار اگر شیب کمتر از ۵ درصد باشد بدون عملیات مقدماتی چندان قابل اجرا است ولی در شیب های بالای ۵ درصد بایستی کشت را روی خطوط تراز و گاهی ترانس انجام داد.

شیب های رو به جنوب که حداکثر انرژی خورشید را دریافت می کنند در بهار زودتر گرم می شود و در پاییز دیرتر سرد می شود بنابراین در این شیب ها خطر سرمازدگی بهاره بیشتر است زیرا شکوفه ها زودتر باز می شوند.

نکته: در مناطقی که احتمال سرمازدگی دیررس بهاره بیشتر می باشد، بهتر است باغات در شیب احداث شوند زیرا هوای سرد نسبت به هوای گرم سنگین تر است و روی سطح شیبدار می لغزد و در گودی ها جمع می شود.

* در صورتی که یک منطقه باد خیز بوده و غالباً بادهای دارای جهت وزش معینی باشند قبل از احداث باغ بایستی نسبت به تعبیه بادشکن اقدام نمود.

۴- شرایط خاک منطقه: عواملی که در ارتباط با خاک در امر احداث باغ حائز اهمیت است عبارتند از: نوع و عمق خاک: قبل از احداث باغ باید اطلاعات کاملی در زمینه خاک منطقه به دست آورد. انجام آزمایش و تجزیه خاک ضروری است.

خاک باید فاقد لایه‌های سیمانی یا کفه‌های رسی بوده و یا این لایه‌ها در عمق حداقل ۱ متر به پایین قرار داشته باشند. بهترین بافت خاک لومی شنی یا متوسط است بافت‌های سبک یا سنگین را هم می‌توان با افزودن مواد آلی تا حدودی اصلاح کرد.

زهکشی خاک: درختان میوه نیاز به خاک عمیق و حاصلخیز با زهکشی مناسب دارند، بعضی از درختان میوه مثل هسته‌داران نسبت به زهکشی ضعیف خاک بسیار حساسند.

سطح آب زیرزمینی: سطح آب زیرزمینی باید تا حدی باشد که سبب خفگی ریشه‌ها و ایجاد خسارت روی درختان میوه نگردد.

برخی از عوامل نامناسب مربوط به خاک مثل کمبود مواد آلی و معدنی و تا حدودی نامناسبی PH خاک را می‌توان با افزودن مواد لازم به خاک جبران کرد. در صورتی که عمق خاک کم باشد می‌توان با حفر گودال‌های نسبتاً بزرگ و پرکردن خاک مناسب در آن‌ها نسبت به رفع این عیب اقدام کرد. البته این عملیات پرهزینه‌ای است و تنها در صورتی که باغ بازده اقتصادی مناسبی داشته باشد مقرون به صرفه است.

۵- آب: از آنجا که اکثر نقاطی که برای کشت درختان میوه در نظر گرفته می‌شوند از نظر بارندگی در شرایطی هستند که نیاز به آبیاری مرتب در سراسر فصل رشد را دارند. لذا قبل از احداث باغ بایستی منبع آب مطمئن یا کیفیتی مطلوب در اختیار داشته و بعد اقدام به احداث باغ نماییم.

نکته: قبل از احداث باغ با کارشناسان جهاد کشاورزی منطقه مشورت نموده و پیش از هر کاری نسبت به آزمایش آب و خاک منطقه اقدام نمایید.

عوامل اقتصادی و اجتماعی

از آنجا که مهم‌ترین هدف در تولید میوه، کسب درآمد است لذا بایستی محصول تولیدی در عین برخورداری از کیفیت مطلوب برای تولیدکننده نیز کمترین هزینه را داشته باشد تا منجر به تولید اقتصادی گردد، گاهی اثر این جنبه‌های اقتصادی و اجتماعی از نکات فنی هم بیشتر است، از جمله این مسائل که می‌تواند در انتخاب منطقه و محصول مد نظر قرار گیرد موارد زیر می‌باشد:

➔ امکانات حمل و نقل و دسترسی به جاده‌های اصلی و فرعی

➔ دسترسی به بازارهای فروش و قدرت جذب بازار

وجود کارخانه های فراوری در منطقه

دسترسی به انبار و سردخانه جهت نگهداری محصول

دسترسی به ماشین آلات و نیروی انسانی کافی

برنامه دوم

عملیات احداث باغ

۱. آماده کردن محل باغ: بعد از انتخاب محل مناسب بایستی با عملیات زیر اقدام به آماده کردن زمین نماییم.

● شخم عمیق و زیر شکن: این کار برای این انجام می شود که زمین تا عمق مناسبی نرم و قابل نفوذ شود.

● تسطیح خاک: این کار در صورتی که سیستم آبیاری از نوع سطحی باشد ضروری است.

● تهیه نقشه کاشت و تعیین محل درختان: درختان میوه برای رسیدن به حداکثر رشد و تولید میوه با عملکرد و کیفیت بالا نیاز به دریافت نور کافی دارند که برای تحقق این امر بایستی درختان در فواصل مناسب کشت شوند، از طرف دیگر برای استفاده مطلوب از زمین، ماشین آلات و سهولت در انجام امور داشت و برداشت، کشت آن ها بایستی بر اساس طرح مشخصی باشد. اصولاً فاصله کشت درختان بر اساس میزان رشد، رقم میوه، نوع پایه مورد استفاده، حاصلخیزی خاک و نوع ادوات و ماشین آلات مورد استفاده در باغ تعیین می شود.

برای انتخاب یک نقشه یا سیستم کاشت مناسب باید سه نکته اساسی را در نظر بگیریم.

۱- درختان به نحوی کشت شوند که جریان هوا در باغ به راحتی انجام شده و هوای سرد از باغ خارج شود تا سرمازدگی ایجاد نشود.

۲- استفاده از ماشین آلات و ادوات در باغ امکان پذیر باشد.

۳- سطح بیشتری از درختان در معرض نور خورشید قرار بگیرند تا میوه دهی بالاتر رفته و شیوع بیماری ها

کاهش یابد.

انواع سیستم های کاشت عبارتند از:

● سیستم مربعی: فواصل کشت بر روی ردیف و بین ردیف ها یکسان است در این سیستم جهت کاشت نداریم و بیشتر در مناطق گرمسیر و نیمه گرمسیر کاربرد دارد.

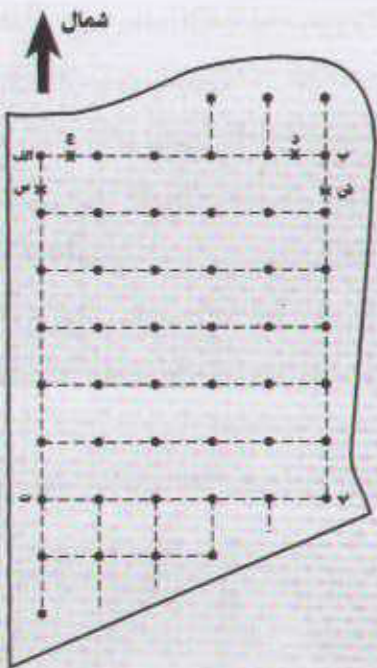
● سیستم مستطیلی: متداولترین روش کاشت در مناطق معتدله است و در این سیستم فاصله کشت درختان بین ردیف ها بیشتر از فاصله درختان روی ردیف ها است.

● سیستم اریبی (مثلثی): مانند سیستم مربعی است با این تفاوت که در مرکز مربع یک درخت به صورت موقت کشت می شود و پس از چند سال بعد از بزرگ شدن درختان و سایه اندازی آن ها روی یکدیگر درخت وسط حذف شده و مجدداً به سیستم مربعی

تغییر می کند. حرکت ماشین آلات در این باغ ها به صورت اریبی است.

● سیستم متناوب: در این سیستم از طرح پایه مربع یا مستطیل استفاده می شود و فواصل کمتر از حد معمول در نظر گرفته می شود با افزایش رشد درختان بعضی از آن ها حذف شده و الگوی کاشت و فواصل کشت تغییر می کند. در این سیستم می توان از دو گونه درخت میوه استفاده کرد مثلاً کشت هلو بین گردو یا سیب که به عنوان پر کننده به کار می رود. درختان پر کننده باید زود بارده باشند و حجم زیادی نداشته باشند.

● سیستم داربستی: دارای انواع مختلفی است و برای درختان رونده مثل انگور و درختانی مثل سیب که روی پایه های پا کوتاه هستند، استفاده می شود.

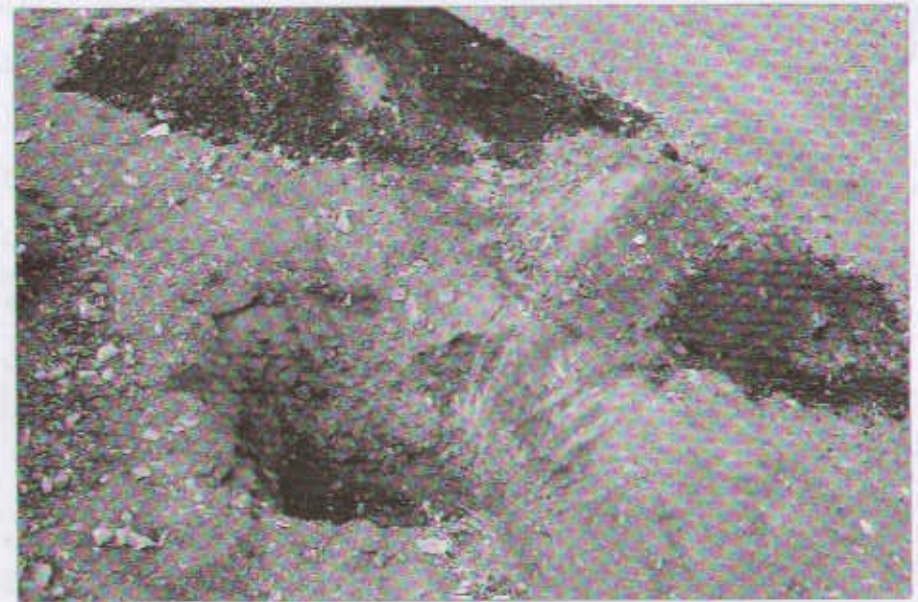

نظریات احداث باغ: نقشه کلیت طرح (یا مستطیل) در زمین با شکل مشخص چهارضلعی الف-ب-ج-د، معیوبه اصلی درختکاری را تشکیل می دهد. در خارج از این معیوبه محل درختان با استاندارد دادن خطوط شمالی - جنوبی و با شرفی - غربی تعیین می گردد. سایر نقاط سایه محل درختان را نشان می دهد.

پیاده کردن سیستم کاشت در سطوح وسیع با استفاده از دوربین نقشه برداری و در سطوح کوچک با استفاده از طناب و چوب‌های نشان صورت می‌گیرد.
برای اینکه بدانید بهترین فاصله کاشت و بهترین طرح برای منطقه شما کدام است قبل از احداث باغ با کارشناسان جهاد کشاورزی مشورت کنید.

حفر گودال

معمولاً گودال کاشت را به قطر ۵۰-۷۰ سانتی متر و عمق ۵۰ سانتی متر در خاک‌های معمولی و یا عمیق‌تر در خاک‌های سخت‌تر حفر نموده و بهتر است در زمان حفر گودال خاک رو و زیر به صورت جدا از هم تلبار شود و در زمان کشت نهال خاک رویی را که حاصلخیزتر است در اطراف ریشه ریخته و خاک زیرین را روی آن ریخت که بیشتر جنبه نگهدارنده دارد.

نکته: بهتر است گودال‌ها در پاییز حفر شود که در اثر بارندگی زمستان نشست کند و در طول زمستان هوا بخورد.

حفر گودال را می‌توان با بیل و یا مته پشت تراکتوری انجام داد حفر گودال با مته سریعتر و آسانتر است ولی گاهی در اراضی سنگین و یا با رطوبت بیشتر حرکت مته منجر به فشرده شدن و سخت شدن دیواره های گودال می‌شود که در این صورت بایستی در زمان کاشت دیواره‌ها را با بیل خراش داد تا نفوذپذیر شوند.

برنامه سوم

تهیه نهال

بعد از اینکه نوع درخت و رقم آن با توجه به شرایط محیطی منطقه و عوامل اقتصادی تعیین شد، بایستی نسبت به تهیه نهال اقدام نمود. بدون شک یکی از عوامل مهم موفقیت در امر باغداری استفاده از نهال مرغوب، سالم و مطمئن است احداث باغ با استفاده از نهال‌های نامرغوب و نامناسب سبب هدر رفتن سهم عمده‌ای از هزینه و نیروی صرف شده در احداث باغ می‌گردد ولی استفاده از نهال مرغوب و گواهی شده ولو با صرف هزینه بیشتر در سال‌های بعد جبران هزینه‌های اضافی را خواهد کرد.
یک نهال گواهی شده و مرغوب باید دارای ویژگی‌های زیر باشد و خریداران نهال در زمان تهیه آن باید به این ویژگی‌ها توجه کنند.

- نهال پیوندی باید دارای پایه و پیوندک مشخص باشد.

شناسه نهال شامل: نام تولید کننده- نام نهال- رقم پایه و پیوندک، کد نهالستان و شماره مجوز تولید می باشد.

این نهال از هر نظر مورد تائید کمیته فنی نهال استان بوده و عاری از هر گونه آفت و بیماری قرنطینه ای است ضمن این که مشخص بودن رقم پایه و پیوندک از اختلاط بعدی ارقام و کشت ارقام نامناسب در باغ پیشگیری می کند. علاوه بر آن به شیوه صحیحی به تعداد ۲۵-۵۰ عددی بعد از ضد عفونی در نهالستان بسته بندی شده و تحویل باغدار می گردد.

در صورتی که از زمان تهیه نهال تا زمان کشت چند روزی طول بکشد برای جلوگیری از خشک شدن ریشه نهال باید یک شیار به عمق و عرض ۵۰ سانتی متر ایجاد نموده و بعد پوشش اطراف ریشه نهال را باز و ریشه را بعد از قرار دادن در شیار با خاک پوشاند سپس خاک را مرطوب نمود. با این روش می توان قبل از کاشت تا چند روز نهال را سالم و بدون مشکل نگه داشت.

- از نظر سن، نهال پیوندی بهتر است یکساله (از زمان پیوند) و یا دو ساله (از زمان کاشت بذر در خزانه) باشد.
- نهال پیوندی باید ساقه ای عمودی و مستقیم داشته و در محل پیوند گره دار یا زاویه دار نباشد.
- نهال پیوندی خوب باید یک تنه بوده و چند شاخه نباشد.

- رشد طولی و قطری نهال کافی و مناسب باشد (ارتفاع حداقل ۷۰-۸۰ سانتی متر و قطر ۱-۱/۵ سانتی متر).
- فاصله محل پیوند تا سطح خاک نباید بیشتر از ۱۵ سانتی متر باشد.

- ریشه، تنه و شاخه های نهال باید کاملاً سالم و طبیعی بوده و پوست آن صاف و شاداب و فاقد عوارض غیر طبیعی باشد.
- نهال دارای شناسه یا گواهی اصالت از طرف مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال باشد.

کاشت نهال

قبل از کاشت بایستی اقداماتی به این شرح روی نهال انجام داد:

✱ هرس ریشه: وقتی نهال از خزانه کنده می شود بعضی از ریشه ها شکسته، لهیده و آسیب می بیند که بایستی قبل از کاشت هرس شود و از طرف دیگر سر ریشه اصلی را هم که قطور و در امتداد ساقه است را هم هرس می کنیم تا گیاه تحریک به تولید ریشه های فرعی بیشتری شده و جذب آب و مواد غذایی و استحکام نهال در خاک افزایش یابد.

✱ ضد عفونی ریشه ها: بعد از هرس ریشه، نهال را در ترکیبی از خاک رس، کود دامی پوسیده و قارچ کش که با آب به صورت دوغاب در آمده فرو می بریم تا لایه نازکی از این مواد روی ریشه را بپوشاند. این عمل هم سبب حفظ رطوبت اطراف ریشه در مراحل اولیه کاشت می شود و هم اینکه با ضد عفونی ریشه از فعالیت عوامل بیماریزا جلوگیری می کند.

✱ کاشت: برای کاشت نهال ابتدا خاک رویی را که جدا ریخته ایم با مقدار هم حجم خودش کود حیوانی کاملاً پوسیده مخلوط نموده و به شکل مخروطی ته گودال می ریزیم، سپس نهال را روی آن قرار داده و گودال را پر می کنیم و خاک اطراف نهال را محکم می کنیم تا هوا بین خاک و ریشه باقی نمانده و ریشه کاملاً به خاک بچسبد ضمناً مقدار نشست خاک که در اثر آبیاری به وجود می آید کمتر شود.

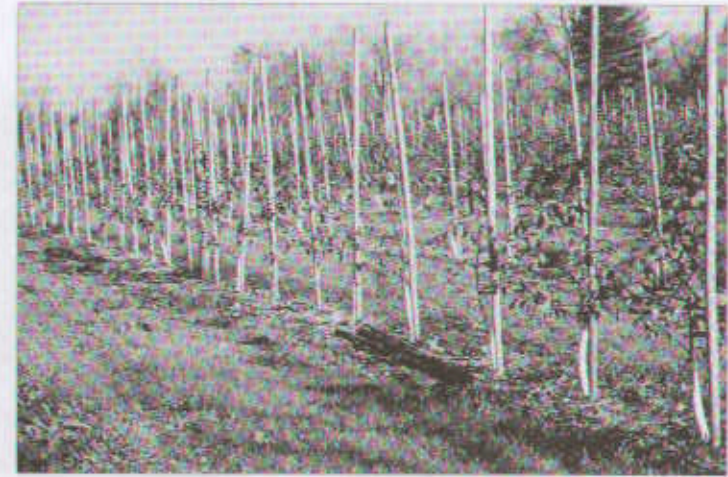

✱ آبیاری: مرطوب نگهداشتن خاک اطراف ریشه نهال در مراحل اولیه کاشت اهمیت بالایی دارد و باید بی درنگ بعد از کاشت، نهال ها را آبیاری نمود. اصولاً آبیاری نهال ها باید سبک و با فاصله کم باشد که هم اطراف ریشه خشک نشود و هم اینکه نهال در حالت غرقاب قرار نگیرد.

توصیه های مهم:

* محل پیوند بایستی حتماً بالای سطح خاک قرار گیرد و با آب هم هیچ گونه تماسی نداشته باشد.
* در مناطقی که باد منظم می وزد جهت پیوند بایستی رو به باد قرار داشته باشد تا از شکستن محل پیوند جلوگیری شود، ضمناً استفاده از قیم در سال های اول برای نگهداری نهال توصیه می شود.

* زمان کاشت نهال پس از خزان برگ ها در پاییز تا قبل از شروع رشد جدید در زمستان است البته در مناطقی که خطر سرمازدگی زمستانه وجود ندارد، بهتر است کاشت در پاییز انجام شود و در مناطقی که خطر سرمازدگی زمستانه وجود دارد بهتر است کاشت در اواخر زمستان پس از رفع خطر سرمازدگی صورت گیرد.

کشت درختان پر کننده

در احداث باغ گاهی اوقات می توان برخی درختان را بین ردیف ها به صورت پر کننده کاشت، که این اثر مربوط به زمانی است که درختان اصلی دیر بارده بوده و با فاصله نسبتاً بیشتری کشت می شوند. علت این کار بهره مندی از فضای خالی بین ردیف ها می باشد که با افزایش حجم تاج و شروع باردهی اقتصادی درختان اصلی باغ، درختان پر کننده یا فیلر به تدریج حذف خواهند شد. مثلاً کشت هلو بین ردیف های گردو.

برنامه چهارم

هرس نهال

بعد از کاشت نهال بایستی آنرا هرس نموده و فرم داد. این هرس اولیه برای شکل دهی به اسکلت اصلی درخت با توجه به طبیعت گیاه برای داشتن میزان رشد و عملکرد مناسب در آینده ضروری است.

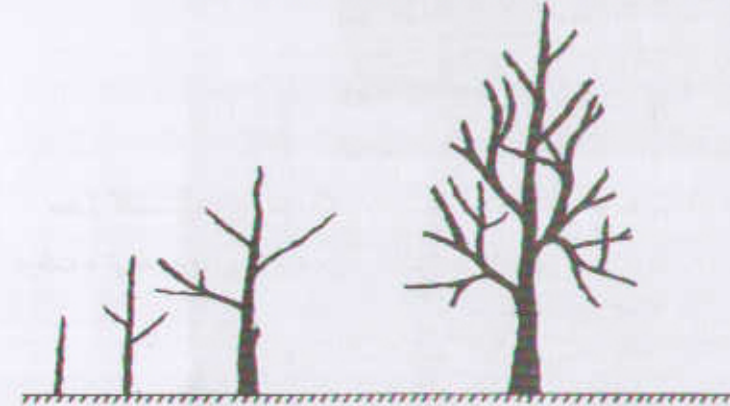
فرم تربیت درخت در نفوذ نور تاثیر گذار است.

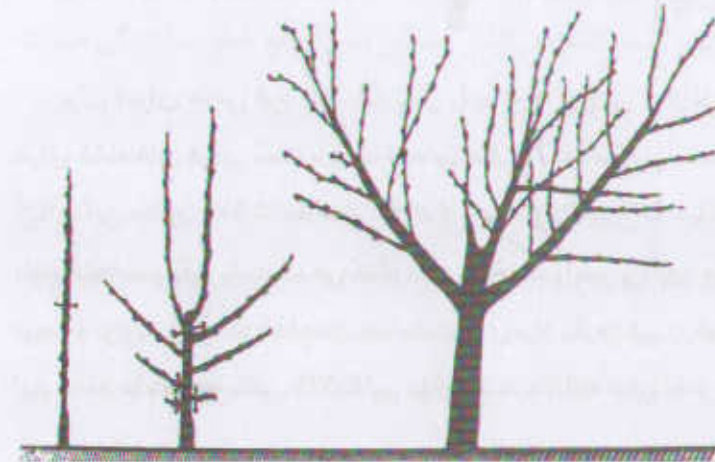
برای اجرای هرس فرم ابتدا باید نهال را بسته به نوع آن از ارتفاع مناسب سربرداری نمود. اگر نهال دارای شاخه های فرعی است باید شاخه های اصلی را که اسکلت آینده درخت را تشکیل می دهند، انتخاب کرد به این منظور ۳-۵ شاخه اصلی را که از بقیه قوی ترند، زیاد به هم نزدیک نبوده و زاویه خوبی را با تنه دارند انتخاب و بقیه را حذف می کنیم. این شاخه ها را سر برداری می کنیم تا جوانه های باقیمانده رشد نموده و برای سال آینده شاخه های مناسب و قوی برای فرم دهی به درخت را در اختیار داشته باشیم، ضمناً این شاخه ها باید در بخش ۳/۱ بالایی نهال باشند و شاخه های بخش ۳/۲ پایینی را حذف می کنیم.

انواع هرس فرم:

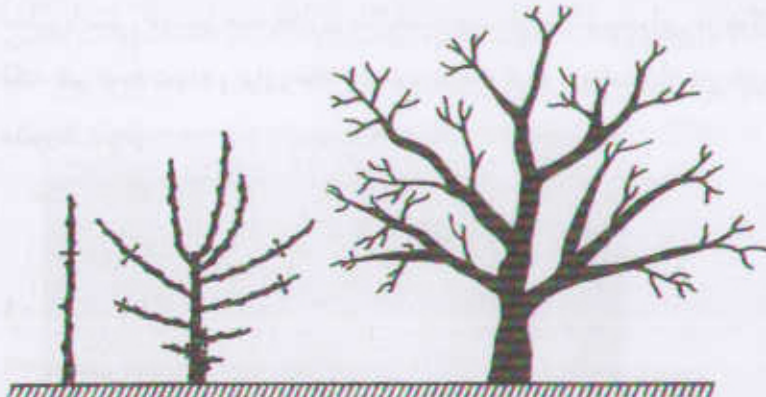
- فرم هرمی: در این فرم همیشه ارتفاع شاخه مرکزی بیشتر از بقیه شاخه هاست و به اصطلاح شاخه مرکزی شاخه پیش آهنگ است. در این روش قطر تاج نسبتاً کم و ارتفاع زیاد است، بنابراین از این روش برای پایه های پا کوتاه مثل سیب می توان استفاده نمود زیرا درختان پیوند شده روی پایه های پا کوتاه ارتفاع چندانی پیدا نکرده و قطر تاج آن ها کم است و می توان تراکم کشت را بالاتر برد.

- فرم جامی: در این فرم قسمت مرکزی تاج باز بوده و نور به داخل تاج نفوذ می کند ولی محل اتصال شاخه با تنه نسبتاً ضعیف بوده و ممکن است در اثر وزن میوه و فشار ناشی از برف تنه شکاف بردارد، این روش برای هلو مناسب است.

- فرم کروی (شلمی): این فرم در میوه کاری بیشتر برای محدود کردن ارتفاع درخت و گسترده کردن تاج آن به کار می رود. در این شکل تربیت هیچ شاخه ای به طور پیوسته حالت پیش آهنگ را به خود نخواهد گرفت و به مجرد اینکه شاخه ای بزرگتر از بقیه شد باید آنرا هرس و نقش پیش آهنگ را به شاخه دیگر واگذار کرد در این شکل تربیت درخت در همه جوانب خود دارای شاخه های قوی شده و به راحتی می تواند در برابر وزن محصول پایداری کند این روش برای تربیت گلابی، گردو و برخی ارقام سیب مثل گلاب مناسب است.

- فرم داربستی: برای تربیت درختان پا کوتاه مثل سیب و یا رونده مثل انگور به کار می رود در این سیستم می توان تعداد درخت بیشتری در واحد سطح کاشت و عملکرد در واحد سطح افزایش می یابد.

استفاده از درختان گرده زا در احداث باغ

بعضی از درختان میوه برای گرده افشانی و تولید محصول نیاز به درختان گرده زا دارند زیرا با گرده خودشان قادر به تشکیل میوه نیستند به بیان ساده اگر یک تک درخت از آن ها در خانه ای باشد توانایی تولید میوه ندارد یا اینکه میوه تولیدی آن کم است مثل سیب - گلابی - گیلاس - آلبالو و آلو در این موارد بایستی هنگام احداث باغ درخت گرده زا هم کاشته شود. درخت گرده زا علاوه بر تولید گرده برای رقم اصلی بایستی خود نیز میوه تجاری با کیفیت خوب تولید کند. بنابراین در هنگام کاشت نهال بایستی به این نکته هم توجه نموده و برای اطلاع از نوع درخت گرده زا و تعداد آن در باغ با کارشناسان جهاد کشاورزی مشورت شود.

مدیریت کف باغ:

دو نوع سیستم مدیریت کف باغ وجود دارد:

- ۱- سیستم وجینی
- ۲- سیستم علفی

در سیستم وجینی علف های کف باغ را کاملاً با استفاده از علف کش یا به کمک ادوات کشاورزی از بین می برند ولی در سیستم علفی از گیاهان پوششی مثل شبدر ، یونجه و یا برخی از گندمیان در کف باغ استفاده می شود.

در سیستم وجینی جذب نور توسط خاک افزایش یافته و از رقابت بین علف های هرز و درخت اصلی جلوگیری می شود. البته کاربرد این سیستم می تواند سبب افزایش میزان فرسایش خاک گردد. سیستم علفی در مناطقی کاربرد دارد که مشکل آب ندارند و استفاده از این گیاهان به خصوص شبدر و یونجه سبب بهبود حاصلخیزی خاک و جلوگیری از فرسایش آن می شود. البته در این سیستم ریشه های درختان میوه سطحی شده و احتمال سرمازدگی زمستانه در آن ها بیشتر می شود علاوه بر آن به علت سطحی بودن ریشه ها میزان آسیب دیدگی آن ها در اثر عملیات زراعی بیشتر شده و با درخت میوه بر سر آب و مواد غذایی رقابت می کنند.

برای مدیریت مناسب کف باغ در صورتی که بخواهیم از سیستم علفی استفاده کنیم بهتر است زیر سایه انداز درختان عاری از گیاهان پوششی باشد تا مشکلات و مسایل ذکر شده برای درخت پیش نیاید. پوشش تنه درختان: برای پیشگیری از خسارت جوندگان، سرمازدگی، آفتاب سوختگی و... در برخی از مناطق نیاز به پوشش دادن تنه و حفاظت نهال وجود دارد که برای این کار می توان از پارچه های گونی، تورپهای فلزی ، لوله های پلاستیکی و رنگ سفید بسته به عامل خسارتزا استفاده کرد. واکاری: بعد از کاشت نهال ها و استواری آن ها در مواردی که تعدادی از درختان خشک شده و فواصل خالی بین ردیف های کشت به وجود آمده باشد بایستی نسبت به انجام عملیات واکاری و کشت مجدد نهال اقدام نمود.

یادداشت

فهرست منابع:

- ۱- ارشادی، جزوه آموزشی. دانشکده کشاورزی، دانشگاه بوعلی سینای همدان.
- ۲- پورمتین، ر. زارعی، ع. هرس درختان میوه. ۱۳۸۶. نشریه ترویجی. مدیریت ترویج و نظام بهره برداری استان مرکزی.
- ۳- خوشخوی، م. شیبانی، ب. روحانی، ا. تفضلی، ع. اصول باغبانی. ۱۳۷۱، انتشارات دانشگاه شیراز.
- ۴- روشن نژاد، ع. نکات اصولی در احداث باغ. نشریه ترویجی. مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان تهران.
- ۵- صحرا نورد، ف. احداث باغ جدید. ۱۳۸۷ نشریه مدرسه تلویزیونی. مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان آذربایجان شرقی.
- ۶- ملاتقی، ع. اصول فنی ریشه و کاشت نهال. ۱۳۸۸. نشریه ترویجی. مدیریت هماهنگی ترویج کشاورزی استان قم.
- ۷- سایت www.agron.ari.ir

●●● پاسخنامه مدرسه رادیویی ●●●

(احداث باغ)

نام : نام خانوادگی : نام پدر :

شماره شناسنامه : تاریخ تولد :

آدرس دقیق :

شماره تلفن :

سؤال	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
الف										
ب										
ج										
د										

لطفاً خانه‌های مربوط به جواب هر سؤال را با خودکار کاملاً پر رنگ کنید.
علاوه بر ارسال پاسخنامه از طریق پست می‌توانید پاسخهای خود را نیز از طریق سایت الکترونیکی به آدرسهای زیر ارسال نمایید.

آدرس اینترنتی: www.jkmt.irآدرس پست الکترونیکی: tarvij.@jkm.ir